Dossier Oezbekistan

Christenvervolging

Onderwerp:	Christenvervolging Oezbekistan
Laatste wijziging:	8 september 2015
Uitgever:	Aantekeningen bij de Bijbel

Inhoudsopgave

Inleiding....3
Achtergrond....4
Etnische groeperingen....4
Talen....4
Godsdienst....4
Kerken....5
Russisch-Orthodoxe kerk....5
Rooms-Katholieke kerk....5
Protestantse kerk....6
Evangelisch-Lutherse kerk....6
Baptisten....6
Bekeerde moslims....6
Bronnen....7
Situatie....8
Nederlandse toeristen....8
Oezbeekse christenen....8
Media....10
Dossiers....10
Media Nederland....10
Media Buitenland....11

Inleiding

Jarenlang werd er wekelijks een update gegeven van berichten in de media over christenvervolging, daar dit helaas steeds meer werd is besloten om een speciale Facebook-pagina "Nieuws over Christenvervolging" te maken waar deze updates nu op dagelijkse basis worden weergegeven. Op basis van bovengenoemde gegevens is ook dit dossier aangelegd om de specifieke christenvervolging in Oezbekistan in kaart te brengen en zal continue bijgewerkt worden zodra er nieuwe informatie aanwezig is.

Er zijn verschillende definities voor christenvervolging, standaard wordt de volgende socio-politieke definitie gebruikt: "*Christenvervolging is de systematische en ingrijpende discriminatoire behandeling op grond van het christelijke geloof van een groep, waardoor deze zich ernstig beperkt ziet in haar bestaansmogelijkheden. Over het algemeen worden hier de handelingen bedoeld, gericht tegen of ten nadele van christenen*."[1] In dit dossier hanteren we de ruimere teleologische definitie van Charles Tieszen, welke in het kort luidt "*elke onrechtvaardige actie van verschillende niveaus van vijandigheid, gepleegd in de eerste plaats op basis van religie, en gericht op christenen, resulterend in verschillende niveaus van schade zoals beschouwd vanuit het perspectief van het slachtoffer*"[2]

Als organisatie zijn wij niet in staat om ter plekke de situatie te controleren en de gegevens zijn dan ook vooral gebaseerd welke in de media verschijnen en men moet rekening houden dat deze verre van compleet zijn.

In het hoofdstuk Situatie worden deze gegevens gepresenteerd, op drieërlei wijze, als eerste de dossiers die door andere organisaties worden bijgehouden, ten tweede de berichtgeving in Nederlandstalige media en tot slot de berichtgeving in Buitenlandse media. Betreffende de algemene situatie in Oezbekistan wordt gebruik gemaakt van gegevens van een aantal officiële organisaties welke worden vermeld onder Bronnen.

1 Wikipedia, https://nl.wikipedia.org/wiki/Christenvervolgingen

2 Tieszen, C.L., *Towards redefining persecution in International Journal for Religious Freedom* (IJRF), Vol 1:1 2008, p. 76

Achtergrond

Regeringsvorm	Republiek
Aantal inwoners	29.700.000
Aantal christenen	210.000
Voornaamste religie	Islam
Ranglijst vervolging	Open Doors 15 (in 2015),
	Freedom House status “Not Free” (=7/7/7 2015)

Oezbekistan is het dichtstbevolkte land in Centraal-Azië, maar tegelijk ook een van de armste landen. Oezbekistan staat genoteerd als een “*Country of Particular Concern*” door de USCIRF sinds 2005.

Etnische groeperingen

Oezbeeks 80%, Russisch 5.5%, Tajik 5%, Kazakhaan 3%, Karakalpak 2.5%, Tataren 1.5%, overige 2.5%

Talen

Oezbeeks (officieel) 74.3%, Russisch 14.2%, Tajik 4.4%, overig 7.1%

Godsdienst

Islam	85% (meerderheid Sunni)
Niet religieus	14%
Christendom	1%

De seculiere overheid ziet afwijkende religies als ontwrichtend element in de samenleving, welke gecontroleerd en liefst uitgeroeid moet worden. Onzekerheid over de opvolging van de al jarenlang regerende president Karimov maakt de regering extra alert. Met de terugkeer van islamitische jihadisten uit Afghanistan treedt zij mogelijk nog harder op tegen religie.

De overheid van Oezbekistan verbiedt niet-geregistreerde kerken, terwijl het registreren van een kerk of kerkgenootschap vaak op grote moeilijkheden stuit. In het zuidoosten van Oezbekistan is het voor kinderen verboden om een kerkdienst te bezoeken, ook houdt de geheime politie regelmatig controle door telefoongesprekken af te luisteren en te infiltreren in een kerk. In het land zijn ongeveer 65 niet-geregistreerde kerken, christenen die daar worden opgepakt krijgen hoge boetes of gevangenisstraf.

Kerken

Denominatie	Aantal	Percentage
Russisch-orthodoxe kerk	*51,948 (2010)*	
Other Orthodox	*1,299 (2010)*	
Rooms-katholieke kerk	*5000 (2008)*	
Protestantse kerk	*1345 (2010)*	
Evangelisch-lutherse kerk	*250 (2010)*	
Baptisten	*2,500 (2010)*	
Pentecostal Groups (Registered)	*6,500 (2010)*	
Pentecostal (Unregistered)	*? (2010)*	
Full Gospel	*6,000 (2010)*	
Charismatics	*5,333 (2010)*	
Korean Baptist	*3,100 (2010)*	
Korean Presbyterian	*4,400 (2010)*	
Lutheran	*3,333 (2010)*	
New Apostolic	*300 (2010)*	
Seventh-day Adventist	*1,450 (2010)*	
Other Protestants	*6,750 (2010)*	

Bronnen EastWest Report (2013), Fledgling Uzbekistani Church Perseveres, 2008

Russisch-Orthodoxe kerk

Russisch-Orthodoxe kerken hebben zich aangepast aan de strikte beperkingen van de regering. Zij kunnen in relatieve vrijheid diensten houden die soms onder toezicht van de overheid staan.

Rooms-Katholieke kerk

Het aantal leden wordt geschat op 5000 (Fledgling Uzbekistani Church Perseveres, 2008).

De katholieke kerk, is hersteld met een "*Missione sui iuris*" in 1997, op dit moment heeft het een apostolische administratie in Oezbekistan, onmiddellijk gelieerd aan het Vaticaan via de Conventual Franciscans (Minorieten) en heeft in Oezbekistan vijf parochies. De kerk is officieel erkend, maar zoals bisschop Jerzy Maculewicz OFM Conv zei: "*evangelisatie is een probleem, omdat de wet alle missionaire activiteiten verbiedt. Om deze reden zijn wij genoodzaakt om onszelf en ons werk te beperken in onze kerken. Wij verwelkomen en geven catechese aan mensen die bij ons komen, maar we kunnen niet het evangelie in het openbaar verkondigen*" (KiN).

Protestantse kerk

Het aantal protestanten wordt geschat op 1345 mensen (0,1% van de totale bevolking, Wikipedia,)

Protestanten worden gezien als extremisten. Samenkomen is voor hen onmogelijk. Zij worden vaak afgeluisterd door de overheid. Regelmatig worden hun huizen overvallen, waarbij boeken en andere materialen in beslag worden genomen. Ze krijgen buitensporig hoge boetes opgelegd. Ook worden ze onder druk gezet met harde ondervragingen en soms zelfs verkrachting.

Evangelisch-Lutherse kerk

Het aantal leden wordt geschat op 250 mensen in drie gemeenten en 2 voorgangers (2015)[3] en is sinds 1993 gesticht.

Baptisten

Aanwezigheid is bekend, daar in 2009 en 2015 een aantal voorgangers zijn beboet (zie Media Nederland) en in 2013 een zomerkamp sloot (zie Media Buitenland). Het aantal leden wordt geschat op 2500 (2013).[4]

Bekeerde moslims

Bekeerde moslims verbergen hun geloof vanwege tegenstand van familie en islamitische leiders. Daarnaast zorgt de terugkeer van extreme islamitische rebellen zorgt voor hogere druk. Weinig is bekend over hun aantal.

3 http://www.gustav-adolf-werk.de/
4 EastWest Report (2013)

Bronnen

Periodiek worden door een aantal organisaties een overzicht gegeven over de situatie in Oezbekistan en in enkele gevallen ook over de situatie van christenvervolging in Oezbekistan. Voor hen die zich meer willen inlezen, is dit een goed startpunt.

- Amnesty International, *Secrets and Lies, forced confessions under torture in Uzbekistan* (15 april 2015)
- Bible Society of Uzbekistan (BSU)
- Church in Chains, UZBEKISTAN: Country Profile (24th May, 2013)
- CIA World Factbook Uzbekistan Page
- Forum18, UZBEKISTAN: Religious freedom survey, August 2013
- Open Doors Oezbekistan
- SDOK, Oezbekistan
- US Deparment of State, U.S. Relations With Uzbekistan
- US Deparment of State, International Religious Freedom Report for 2013

Situatie

De situatie in Oezbekistan is afhankelijk van verschillende factoren en kan met de dag verschillen. Als graadmeter wordt eerst gekeken hoe de situatie is voor toeristen en dan in het bijzonder voor Nederlanders en vervolgens wordt gekeken naar de gemiddelde situatie van Oezbeekse christenen.

Nederlandse toeristen

Kijken we naar het reisadvies van de Nederlandse rijksoverheid[5] dan zien we dat ze direct als stellen dat er veiligheidsrisico's zijn voor reizen naar Oezbekistan omdat er onveilige gebieden zijn. Daarnaast lopen Nederlanders een verhoogd risico slachtoffer te worden van geweld en aanslagen. Omdat er terroristische groeperingen á la ISIS daar aanwezig zijn.

De Belgische regering[6] is wat positiever in haar advies: "*De terreurdreiging in Oezbekistan is reëel, en terroristische incidenten hebben zich in de voorbije jaren voorgedaan*".

Oezbeekse christenen

In Oezbekistan wonen 29,7 miljoen mensen waarvan (naar men schat) een 210.000 christenen. Ik zeg schat omdat er officieel slechts 99.500 christenen zijn. Het verschil zit hem hierin dat er ook nog aantallen niet-geregistreerd zijn. Worden deze niet-geregistreerde christenen gepakt tijdens een dienst opgepakt dan kunnen deze buitensporig hoge boetes krijgen die soms meer dan 50 maandsalarissen is, ook kunnen ze gevangenisstraf krijgen van soms meer dan 10 jaar. Regelmatig worden hun huizen overvallen, waarbij boeken en andere materialen in beslag worden genomen. Ook worden ze onder druk gezet met harde ondervragingen en soms zelfs verkrachting, om zo informatie prijs te geven over andere christenen met wie ze omgaan zodat ook die opgepakt kunnen worden.

We spreken dan alleen nog over hen die al christen waren, moslims, die zich tot het christendom bekeren, verbergen bijna altijd hun geloof vanwege de grote tegenstand van familie en islamitische leiders die ze ondervinden. Daarnaast zorgt de aanwezigheid van extreme islamitische rebellen zorgt voor hogere druk. Niet zelden gebeurd het dat familieleden deze christenen verraden en hoge gevangenisstraffen krijgen.

Naast de lange gevangenisstraffen en de torenhoge boetes, bestaat ook het risico dat deze christenen een maandenlange heropvoeding krijgen, het bezit van een Bijbel is soms al genoeg voor zo'n heropvoeding, wat concreet inhoud dat ze voor de staat hard moeten werken onder slechte omstandigheden in de katoenvelden. Ze krijgen daarvoor geen geld of andere compensatie en ze niet meer mogen reizen naar andere nabijgelegen plaatsen. Deze christenen blijven alleen in leven dankzij de steun van hun broeders en zusters die soms in de gelegenheid zijn om wat voedsel naar hen te smokkelen.

Toch is deze heropvoeding vaak nog te verkiezen boven een gevangenisstraf. Want foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing zijn gebruikelijk in gevange-

5 https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/reisadviezen/inhoud/oezbekistan (geraadpleegd aug. 2015)

6 http://diplomatie.belgium.be/nl/Diensten/Op_reis_in_het_buitenland/reisadviezen/azie/oezbekistan/ra_oezbekistan.jsp (geraadpleegd aug. 2015)

nissen en andere gebouwen van de (lokale) overheid. Gerapporteerde methoden van marteling zijn ernstige mishandeling, onthouden van voedsel, seksueel misbruik, gesimuleerd stikken, vastbinden en opknoping van de handen en elektrische schokken. Ook zijn er aanhoudende berichten dat de autoriteiten psychologische druk op de gevangenen opvoeren door onder meer dreigementen tegen familieleden uit te oefenen.

Media

In dit hoofdstuk worden als eerste verwezen naar een aantal dossiers en rapporten van organisaties over Oezbekistan, daarnaast een overzicht van meldingen van christenvervolging in de Nederlandse en buitenlandse media.

Dossiers

- Dossier Christian Persecution Info
- Dossier Church in Chains
- Dossier Forum18
- Dossier Freedom House (2015)
- Dossier Kerk in Nood
- Dossier Reformatorisch Dagblad

Media Nederland

Berichten worden in dit gedeelte op datum van publicatie vermeld, ondanks alle zorgvuldigheid bestaat de mogelijkheid dat na verloop van tijd links niet meer werken. Om die reden is in enkele gevallen een kort abstract gegeven van de publicatie. Verder dient men te bedenken dat niet iedere vorm van christenvervolging in de media verschijnt, het aantal meldingen is dan ook geen graadmeter van hoe erg het is in Oezbekistan. Getracht is om iedere melding na te trekken, maar de mogelijkheid bestaat dat in enkele gevallen deze niet geheel op waarheid berust.

2015-09-04	SDOK, Oezbekistan: Gezin pastor staat onder druk; Het gezin van pastor Ismaïl (is schuilnaam) staat onder druk: een maand geleden kreeg de pastor een boete vanwege het leiding geven aan een ongeregistreerde kerk. Uiteindelijk zat hij een gevangenisstraf van vijftien dagen uit en betaalde hij geen boete. Inmiddels op vrije voeten, wordt zijn vrouw bedreigd met deportatie naar Kazachstan. Daar komt ze oorspronkelijk vandaan.
2015-08-10	SDOK, De Oezbeekse voorganger Sergei Rychagov heeft een zware boete gekregen
2015-04-15	De Redeactie.be, Amnesty klaagt martelpraktijken in Oezbekistan aan
2014-10-30	RD, Omgekomen in Oezbeekse cel
2014-02-27	RD, Oezbekistan straft christenen met torenhoge boete
2013-12-20	RD, Zware boetes voor christenen in Oezbekistan
2013-10-25	SDOK, De politie en geheime dienst van Oezbekistan hebben een christen en zijn familie lastiggevallen en onder druk gezet om informatie prijs te geven over christenen met wie hij omgaat. Murot Turdiyev werd gedwongen een verklaring te ondertekenen waarin hij toegeeft bezig te zijn met ‘illegale zendingsactiviteiten’.
2013-09-13	RD, Oezbekistan pakt christenen aan
2013-08-19	VersPers, Ondergronds in Oezbekistan

2013-07-15 SDOK, Een lid van een baptistengemeente in het zuiden van Oezbekistan heeft een boete gekregen van 50 maandsalarissen voor het geven van godsdienstonderwijs zonder toestemming van de overheid. Beambten van de nationale veiligheidsdienst verstoorden op verschillende zondagen de kerkdiensten die Svetlana Andreychenko in haar woning hield.

2013-05-29 RD, Oezbeekse christen veroordeeld tot 18 maanden heropvoeding

2013-05-18 Kerk in Nood, Oezbekistan staat geen huiskerken toe

2013-01-17 RD, Politie in Oezbekistan zet 80 kerkleiders vast

2012-12-07 SDOK, Oezbekistan heeft opdracht gegeven meer dan 1.300 boeken, 2.500 folders en flyers, 50 tijdschriften, 200 video's en 350 cassettebandjes met een christelijke boodschap te laten vernietigen. De materialen waren van een protestantse gelovige uit de buurt van de Oezbeekse hoofdstad Tashkent. Hij kreeg een boete van zo'n 3.000 euro.

2012-12-06 RD, Oezbeekse pastor Makset vrijgelaten

2012-11-28 CIP, Tochar uit Oezbekistan verblijft in de gevangenis. Desondanks prijst hij God. Toen christenen met hem het evangelie deelden en Tochar Christus aanvaardde, werd zijn islamitische moeder boos. Ze zocht contact met de politie. Zodoende is de bekeerling opgepakt met een gevangenisstraf van 10 jaar als gevolg.

2012-09-12 RD, Oezbeekse voorganger in Kazachstan gearresteerd

2012-08-15 RD, Christenen Oezbekistan onder druk

2012-08-07 RD, Oezbekistan neemt Bijbels in beslag

2012-07-06 RD, Oezbeekse overheid vonnist christenen om lectuurbezit en beleggen van diensten

2012-05-14 SDOK, 'Illegale samenkomst' van christenen bestraft. Oezbekistan gaat door met het aanpakken van christenen, en gaat daarbij soms listig te werk om zelf de wet te omzeilen. Zo deden agenten van de politie en de geheime dienst onlangs een inval tijdens een samenkomst in het huis van Natalya Kim, in het district Yukori-Chirchik. Als reden voor de inval verklaarden de agenten dat er zich een bom in het huis zou bevinden. Terwijl de agenten zogenaamd zochten naar de bom, namen ze een christelijke boeken en een laptop mee.

2012-05-13 RD, Oezbeek krijgt boete voor bezit christelijke boeken

2012-05-11 RD, Boetes voor christenen Oezbekistan

2012-03-20 RD, Acties in Oezbekistan tegen christenen

2011-05-21 RD, Forse boete voor Oezbeekse voorganger

2009-11-24 RD, Baptisten in Oezbekistan veroordeeld

Media Buitenland

Berichten worden in dit gedeelte op datum van publicatie vermeld, ondanks alle zorgvuldigheid bestaat de mogelijkheid dat na verloop van tijd links niet meer werken. Om die reden is in enkele gevallen een kort abstract gegeven van de publicatie. Verder dient men te bedenken dat niet iedere

vorm van christenvervolging in de media verschijnt, het aantal meldingen is dan ook geen graadmeter van hoe erg het is in Oezbekistan. Getracht is om iedere melding na te trekken, maar de mogelijkheid bestaat dat in enkele gevallen deze niet geheel op waarheid berust.

2015-08-12 Barnabas Fund, Anti-Terrorism Police in north-western Uzbekistan have accused a pastor of “teaching religion illegally” after he gave away two Christian books. And in the town of Dostabod, near the Uzbek capital Tashkent, police charged a pastor with religion offences after they bullied five children into writing statements against him, reported news agency Forum 18.

2015-08-06 Forum18, UZBEKISTAN: Large fine follows police bullying of children

2015-06-26 Bureau of Democracy, Human Rights and Labor, Country Reports on Human Rights Practices for 2014 Uzbekistan. **1a)** There were no confirmed reports that the government or its agents committed arbitrary or unlawful killings. **1b)** There were no reports of politically motivated disappearances. Unconfirmed reports persisted regarding previous disappearances of persons who were present at the 2005 violence in Andijon. **1c)** Torture and Other Cruel, Inhuman, or Degrading Treatment or Punishment. Sources reported torture and abuse were common in prisons, pretrial facilities, and local police and security service precincts. Reported methods of torture included severe beatings, denial of food, sexual abuse, simulated asphyxiation, tying and hanging by the hands, and electric shock. There also were continued reports that authorities exerted psychological pressure on inmates, including by threats against family members. **1c2)** Prison conditions were in some circumstances harsh and life threatening. **1d)** The constitution and the law prohibit arbitrary arrest and detention, but authorities continued to engage in such practices. **1e)** Denial of Fair Public Trial. Although the constitution provides for an independent judiciary, the judicial branch often took direction from the executive branch.
2a) The constitution and law provide for freedom of speech and press, but the government did not respect these rights, severely limiting freedom of expression. **2b)** Freedom of Peaceful Assembly and Association, The constitution and law provide for freedom of assembly, but the government often restricted this right.

2015-06-04 Forum18, UZBEKISTAN: Tortured till he lost consciousness

2015-05-26 Jihad Watch, Christians are ‘prisoners of conscience’ in Uzbekistan

2015-04-30 Barnabas Fund, Uzbek Christian jailed and fined for distributing a Christian leaflet. Doniyor Akhmedov was stopped by police in Uzbekistan’s Ahangaran District on 16 March after he gave a Christian leaflet to a passer-by on the street. Immediately detained, he was held for 15 days and issued a fine of 40 times the minimum monthly wage for undertaking “illegal missionary activity”.

2015-04-24 Forum18, UZBEKISTAN: Short-term jailings, fines and harassment

2015-04-24 Baptist News Global, Uzbek Baptist jailed for handing out Christian leaflet

2015-04-14 Forum 18, UZBEKISTAN: "She fears police brutality during interrogation and short-term jailing"

2014-12-08 Freedom Declared, Uzbekistan denying Muslims and Christians Article 18 rights

2014-11-26 Forum18, UZBEKISTAN: Koran translation banned, New Testaments destroyed,

planted evidence and witness, large fines

2014-10-15 WorthyNews, Uzbek Police Raid Christians' Homes

2014-09-24 BosNewsLife News Center, Uzbekistan Prosecuting Pastor, Son For "Unregistered Activity"

2014-09-18 Forum18, UZBEKISTAN: "We will continue fining you unless you stop storing religious literature in your home"

2014-03-19 AsiaNews, Raids, Bibles confiscated, expulsions: the "continuous persecution" of Christians in Uzbekistan

2013-12-05 Missian Network News, Uzbek believer beaten, denied medical help

2013-10-24 Baptist News Global, Baptists in Uzbekistan lose camp

2013-08-23 Smyrna Ministries International, Uzbekistan: Christians summoned to court

2013-04-19 Church in Chains, UZBEKISTAN: Baptist church raided again